

5.6.2026

SAK:n vastaukset Keskustan puoluekokousaloitteisiin 2026

SAK on vastannut muutamii aloitteisiin, joita Keskustan piirijärjestöt ja yhdistykset ovat jättäneet Keskustan puoluekokoukselle. SAK on mukana 5.–7.6.2026 Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksessa järjestettävässä puoluekokouksessa.

Aloite 79. Keskustan Karstulan kuntayhdistys: Yhteisöverotuksen muutos

SAK ei kannata aloitetta. Viron yhteisöveromalli todennäköisesti aiheuttaa varojen lukkiutumista olemassa oleviin, vanhoihin yrityksiin. Koska muutos lisäksi suosii yrityksen omarahoitusta vieraan pääoman sijasta, esitys voi hidastaa elinkeinorakenteen uudistumista, markkinadynamiikkaa ja kasvua. Muutoksen myötä myös verotuottojen kehitys voisi muuttua entistä epävarmemmaksi, ja osa yrittäjistä pystyisi myös tosiasiallisesti käyttämään varojaan verottomasta (nostamatta osinkoja) yrityksensä kautta. Kansainvälinen vero-oikeuden kehitys myös asettaa esitetyn mallin kyseenalaiseksi ja epäedulliseen valoon, koska esimerkiksi OECD:n Pilari 2 myötä yritykset voisivat joutua maksamaan yhteisöveroa kotimaan sijasta ulkomaille.

Aloite 117. Keskustanuorten Etelä-Pohjanmaan piiri: Palkansaajasta isännäksi: Suomi nousuun työntekijäomisteisuudella

SAK kannattaa aloitetta ja uusia kokeiluja, jotka edistävät henkilöstön osallisuutta ja omistusta sekä kannustavat yrityksissä uusien voitonjakomallien ja kannustinjärjestelmien käyttöönottoon. Esityksellä on kiinteä yhteys tällaisiin järjestelmiin. Vastaavilla henkilön osallistamistoimilla on myös tutkimuskirjallisuuden valossa myönteisiä vaikutuksia niin yrityksen menestykseen kuin työpaikan ilmapiiriinkin. SAK toteaa, että Suomessa esityksen tavoitteita on suoraviivaisinta edistää henkilöstörahastolakia kehittämällä, koska nykyisissä henkilöstörahastoissa on esityksen kanssa samankaltaisia piirteitä.

Aloite 147. Keskustan Vantaan kunnallisjärjestö: Suomen kieli on avain kotoutumiseen

SAK kannattaa Keskustan Vantaan kunnallisjärjestön aloitetta. Myös SAK esittää kotoutumispalveluiden laajentamista työperäisille maahanmuuttajille. Tämä tarkoittaa myös työnantajien vastuun lisäämistä erityisesti tilanteissa, joissa työntekijä rekrytoidaan EU- tai ETA-maiden ulkopuolelta. Työperäinen hyväksikäyttö on Suomessa vakava ongelma ja se kohdistuu erityisesti maahanmuuttajataustaisiin työntekijöihin. Kotimaisten kielten kielitaito ja tiedot suomalaisesta työelämän pelisäännöistä ja koko yhteiskunnasta ovat keskeisiä työperäisen hyväksikäytön ehkäisyssä. Kotoutumisen velvoittavuudesta SAK toteaa, että kotoutumispalvelut ovat jo nykyisin niihin osallistuvaa maahanmuuttajaa velvoittavia.

23.5.2026

Muut SAK:n keinot kitkeä työperäistä hyväksikäyttöä löytyvät SAK:n kotisivuilta: <https://www.sak.fi/tavoitteet/tyoperaisen-hyvaaksikayton-kitkeminen>

Aloite 153. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Sähkön hintakatto kotitalouksien turvaksi

SAK kannattaa aloitetta osin. Kohtuuhintaisen sähkön turvaamisessa on pidemmällä aikavälillä tärkeintä riittävä päästöttömän sähkön tarjonnan kasvattaminen. Teollisuuden ja liikenteen sähköistyminen kasvattavat sähkön kysyntää. Jotta kasvava sähkön tarve ei nosta kuluttajahintoja kohtuuttomasti, energiainvestoinnit ja tuotantokapasiteetin kasvattaminen on hyvin tärkeää. Sähkön hintakatto voi olla toimiva ratkaisu vakavissa kriisitilanteissa, mutta lähtökohtaisesti tätä tulisi välttää. Hintakatto voi esimerkiksi johtaa tilanteeseen, jossa Suomesta olisi energiapulan aikana kannattavaa viedä ulkomaille sähköä korkeamman hinnan houkuttelemana. Lisäksi hintakatto on verrattain tehoton toimenpide, koska se ei kohdenna hintapiikeistä eniten kärsiville. SAK kannattaa enemmän pienituloisille kohdennettuja tukitoimia sekä Windfall-veron valmistelua. Sähkön siirtoverkot ovat nähtävissä luonnollisena monopolina, ja tämän takia verkot tulisi säilyttää julkisomistuksessa.

Aloite 248. Keskustanaisten Pirkanmaan piiri: Ammatillisen koulutuksen alamäki käännettävä nousuun

SAK pitää aloitetta tärkeänä. SAK on esittänyt lukuisia toimenpiteitä ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi, koskien sekä nuoria että aikuisia. Esimerkiksi kokonaiset koulupäivät, jotka sisältävät lähiopetusta, ovat SAK:n tavoitteena. Aloitteen perusteluissa mainittu oppivelvollisuuden pidentäminen ei ole aiheuttanut ammatillisen koulutuksen alamäkeä, päinvastoin se on parantanut nuorten mahdollisuuksia opiskella. Työnantajille maksettavat korvaukset eivät ole tutkimusten mukaan tehokkaita. Ammatillisen koulutuksen leikkaukset ja vähäinen lähiopetuksen määrä ovat aiheuttaneet ongelmat.

Aloite 268. Keskustanaisten Puolangan paikallisyhdistys: Aikuiskoulutustuki palautettava aiemman käytännön mukaiseksi

SAK kannattaa aloitetta. SAK on esittänyt keväällä 2025 Jatkuvan oppimisen tukea, joka korvaisi lakkautetun aikuiskoulutustuen. Pääpaino on työn ohessa opiskelussa, niin että työaika lyhennetään. Tuki suuntautuisi vahvemmin matalasti koulutetuille ja työvoimapula-aloille kouluttautuville.

Aloite 269. Keskustan Karstulan kuntayhdistys: Joustavat koulutus- ja työllisyysrakenteet elinvoiman vahvistamiseksi

SAK yhtyy tavoitteeseen osittain. SAK esittää, että työttömien mahdollisuuksia kehittää osaamistaan joustavoitetaan merkittävästi. SAK:n mallissa työttömän täyttäessä kaikki hänelle asetetut velvollisuudet hän saa opiskella omaehtoisesti ilman, että tämä vaikuttaa hänen asemaansa ja oikeuteensa työttömyysturvaan.

23.5.2026

Aloite 283. Keskustan Kouvolan kunnallisjärjestö: Naisille oikeudenmukaisempaa eläkettä

SAK ei kannata aloitetta. Eri ryhmille kohdennetut verohelpotukset tekevät verotuksesta ja järjestelmästä epäselvän ja vaikeasti ennakoitavissa olevan. SAK kannattaa perhevapaiden käytön tasaisempaa jakautumista vanhempien kesken, jotta perhevapaiden vaikutus niin ura-, palkka- kuin eläkekertymäänkin olisi sukupuolten välillä vähäisiä. Nykyään vanhempainpäivärahan ajalta työeläkettä kertyy ansioiden mukaan tai itse asiassa jopa paremmin: laskennassa eläkkeen perusteena olevaa vuosituloa korotetaan 21 prosentilla. On totta, että eläkettä kertyy kotihoidon tuen ajalta huonommin. SAK kannattaakin kotihoidon tuen käytön vähentämistä samalla kun ansiosidonnaisien perhevapaiden kestoja pidennetään. SAK kannattaa ns. palkattomien jaksojen säilyttämistä eläketurvassa sekä myös leskeneläkkeiden säilyttämistä. Nämä osaltaan parantavat pienituloisen eläkeläisen toimeentuloa.

Aloite 286. Keskustan Kouvolan Kunnallisjärjestö: Työttömyystukien heikennykset uudelleen tarkasteluun lapsiperheköyhyyden torjumiseksi

SAK yhtyy aloitteeseen. Orpon hallitus on tehnyt mittavat sosiaaliturvaleikkaukset, jotka ovat johtaneet toimeentulon epävarmuuteen sekä erityisesti lapsiperheköyhyyden lisääntymiseen. Kannusteet tehdä erityisesti lyhytkestoista ja pienipalkkaista työtä ovat suojaosien poiston myötä heikentyneet. Työttömyysturvan suojaosan poistamisen jälkeen osa-aikainen työskentely on vähentynyt sekä Kelan maksamaa perusturvaa että ansiopäivärahaa saavilla työttömillä. Myös SAK esittää vaalitavoitteissaan työttömyysturvan suojaosan ja lapsikorotusten palauttamista.

Aloite 287. Keskustan Sosiaali- ja terveystoimittain seura: Sosiaaliturvan toimenpiteiden yhteisvaikutukset on arvioitava

SAK kannattaa aloitetta. Tällä kaudella arviointia ei olla tehty, ja se näkyy lainsäädännön vaikutuksissa.

Aloite 296. Keskustanaisten Puolangan yhdistys: Työttömyysturvan suojaosa palautettava ennalleen

SAK yhtyy aloitteeseen sekä puoluehallituksen hyvään vastaukseen. Työttömyysturvan suojaosan poistamisen jälkeen osa-aikainen työskentely on vähentynyt sekä Kelan maksamaa perusturvaa että ansiopäivärahaa saavilla työttömillä. Myös SAK esittää vaalitavoitteissaan työttömyysturvan suojaosan palauttamista.

Aloite 307. Keskustanaisten Karjalan piiri: Perhevapaakorvauksen nostolle on tasa-arvoon, rittävyyteen ja väestödemografiaan liittyvät perusteet

SAK kannattaa aloitetta osin. Raskaus- ja perhevapaasyrjinnän kitkemiseksi on tehtävä konkreettisia toimia. Yhtenä syrjintää selittävänä syynä on pidetty työnantajille mahdollisesti kohdistuvia kustannuksia perhevapaata pitävistä työntekijöistä. Nykyisin työnantajalle korvataan ne kulut, jotka johtuvat työntekijän lakisääteisistä perhevapaa-oikeuksista:

23.5.2026

työnantajalle korvataan mm. vuosilomakustannukset perhevapaiden ajalta sekä työntekijän päiväraha, jos työnantaja maksaa perhevapaan ajalta palkkaa. Osa perhevapaakustannuksista voi perustua myös työehtosopimukseen, jolloin voidaan nähdä, että kustannuksia työnantajalle tasaan jossain muussa työehtosopimuksen sopimuskohtassa. Perhevapaakorvaus on luotu kattamaan epäsuoria kustannuksia, kuten rekrytointi- ja perehdytyskuluja. Nämä kulut vaihtelevat merkittävästi eri työnantajien ja sektorien välillä: joillain työnantajilla ei tule lainkaan kuluja ja toisilla kuluja voi tulla enemmän. Perhevapaakorvaus maksetaan nykyisin kuitenkin vain äidin työnantajalle, vaikka perhevapaista voi koitua kustannuksia myös isän työnantajalle. Nykyisellään perhevapaakorvaus on vähän käytetty. SAK kannattaa perhevapaakorvauksen kehittämisen selvittämistä, jotta se kohdentuisi järkevämmiin ja sitä maksettaisiin myös isän työnantajille. SAK pitää tärkeänä edelleen, että perhevapaakorvaus kustannetaan työnantajalta perittävältä maksulla.

Aloite 382. Espoon Keskustan kuntayhdistys: Työpaikan turvaaminen perhevapaiden yli

SAK yhtyy aloitteeseen. Perhevapaata käyttävien suojaa voidaan parantaa lisäämällä työsopimuslakiin perhevapailta töihin palaavalle kuuden kuukauden suoja-aika, jonka aikana häntä ei saa irtisanoa.

Aloite 385. Keskustanaisten Kainuun piiri: Tasa-arvoinen naisten asema Suomessa

SAK yhtyy aloitteeseen. On varmistettava, että palkka-avoimuutta ja samapalkkaisuutta koskeva palkka-avoimuusdirektiivi pannaan täytäntöön kansallisesti direktiiviä vastaavasti. Perhevapaiden uudistamista tulee jatkaa.

Aloite 387. Keskustanaisten Pohjois-Pohjanmaan piiri: Määräaikaisten työsopimusten sääntelyn muutosten vaikutukset arvioitava

SAK yhtyy aloitteeseen ja katsoo, että määräaikaista työsopimuksia koskeva työsopimuslain muutos täytyy kumota ensi hallituskaudella. SAK pitää tärkeänä lainsäädäntömuutosten osalta tehtäisiin kattavat vaikutusarviot ml. Tasa-arvovaikutukset ja että niiden tulokset otetaan huomioon lainsäädäntötyössä.

Aloite 388. Keskustanaisten Pohjois-Pohjanmaan piiri: Osatyökykyisten työllistymistä edistettävä

SAK yhtyy tavoitteeseen siitä, että jokaisen työhön haluavan osatyökykyisen tulisi päästä töihin. Tähän tarvitaan avuksi esimerkiksi työllisyys- ja sote-palveluita. Osatyökykyisten kohdalla palveluissa tulisi keskittyä jäljellä olevaan työkykyyn ja sen tukemiseen rajoitteisiin keskittymisen sijaan. Työnantajien tukemiseksi on jo keinoja, esimerkiksi työolosuhteiden järjestelytuki. Niitä tulee tehdä tunnetummaksi.

23.5.2026

Aloite 389. Keskustanaisten Pohjois-Pohjanmaan piiri: Työllisyyttä vahvistettava - erityisesti nuorten ensimmäisen työpaikan saamista

SAK on samaa mieltä työllisyystavoitteesta ja nuorten työllisyyden tukemisesta. Tilanteen korjaamiseen tarvitaan yhteiskunnallista muutosta suhdannetilanteen paranemisesta tulevaisuuden uskon löytymiseen niin työnantajien kuin työntekijöidenkin keskuudessa. Työttömyysturvan suojaosa tulee palauttaa. Nuorten työllisyyspalveluita ja esimerkiksi nuorten palkkatuen käyttöä tulee lisätä. Yksi SAK:n esittämä keino on, että työttömyysetuuksien rahoitusmallia muutetaan niin, että palkkatuettu työ vapauttaa kunnat työttömyysturvan maksuvastuusta eli ns. sakkomaksuista. Tämä kannustaa siihen, että kunnissa työttömiä ohjataan työelämään johtaviin palveluihin, mikä tukee työllisyyden kasvua. Lisäksi lakia tulee muuttaa niin, että palkkatuetusta työstä saatu ansio kerryttää työttömyyspäivärahan työssäoloehto täysimääräisesti ja rahoitusmallia niin, että puolet rahoituksesta tulee kunnilta ja puolet valtiolta. Suomalainen oppisopimusjärjestelmä on jo hyvin joustava, haasteena on, että kaikki työnantajat eivät tiedä sen mahdollisuuksia ja siten eivät hyödynnä. SAK haastaa muitakin työelämätoimijoita ja koulutuksen järjestäjiä viestimään oppisopimuksen hyödyistä.

Aloite 393. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Työhyvinvointiin panostettava

SAK pitää työhyvinvoinnin edistämistä erittäin tärkeänä sekä inhimillisestä että taloudellisesta näkökulmasta.